

Hátulról előre

SZÁVAI ATTILA

Vannak égi lények, akik az alapján vezényelnek le egy emberi életet, terveznek el sorsot, hogy milyen volt annak a temetése. Ez elsőre bonyolultnak tűnhet, de voltaképp igencsak egyszerű folyamat. Nézzük. Mivel az idő nem létezik (ezt az emberek találták ki, hogy érthetőbbé tegyék a jelent, a most állandó pillanatát), hát az sem lehetetlen, hogy éppen hátulról kezdik egyesek. Egy emberi életet kezdhünk a temetőben is.

Lényeges nyitás, hogy a koporsó zárásakor hány fő volt a temetésen. Ebből mindjárt lehet következtetni, hogy emberünk népszerű volt-e. Vagy éppen közundor tárgya. Mert ugye van az a szint, hogy a mélységig, végletekig gyűlölt ember temetésére annál többen mennek el, minél nagyobb undorral voltak iránta (mert a legtöbb ember szereti nézni azt, akinek sokkal rosszabb, mint neki). Arról, hogy kedvelt vagy nem kedvelt emberről beszélünk, hűen árulkodik a temetésen résztvevők viselkedése, öltözködése, orrfújási és suttogási stílusa.

Adott tehát egy temetés. Hogy mindjárt az elején kezdjük. Nézzük, mit lehet belőle kihozni. Az elhunyt egy derék, de magányos hivatalnok volt. Munkájában népszerű, magánéletében kissé önző. Az a fajta fiatalember, akiből falusi lányos anyukák minden további nélkül kinéznek egy alapos krumpliásást. De nézzük a munkáját. Mert végeredményben az ember maga a munkája. Mutasd a munkád, megmondom ki vagy. Hivatalnok volt ő életében.

Az őt foglalkoztató nemzetközi hivatal feladata többek közt, hogy könyvkritikákat irat olyan könyvekről, amiket még nem írtak meg. Magyarán és logikusan, miután megjelent a kritika, a megfelelő és gondosan kiválogatott szakemberek ahhoz írnak könyvet. Ugyanez a helyzet a film és színház világával, vagy épp a zenével. Huszonkét oldalas tanulmányt

írtak egy még meg nem komponált nagyzenekari műről. Majd megbízták az országot, ha nem az egész kontinens legjobb zeneszerzőjét, hogy írja meg a zenét a huszonnégy oldalas kritikához. Bontási terv alapján építenek házakat. A hivatal alapos, szerteágazó figyelmét bizonyítja a tény, hogy külön osztály foglalkozik az időjárással. Mivel az időjós nem kritikus, viszont alapos lenyomatot hagy lelkületén az aznapi időjárás, sokkal érzékenyebb a légköri eseményekre, mint mások, csak meg kell figyelni az arcát. A speciális ügyosztály a meteorológus esti hangulatából állapítja meg az aznapi időjárást.

De térjünk vissza a földre. Pontosabban a föld alá. Emberünk szeretett olvasni. Természetesen hátulról előre. Izgatott éjszakákat töltött méltán népszerű krimik olvasásával, hogy a végső, mindenre fényt derítő pisztolylövés előzményeit felderítse. Első (akkor még ismeretlen) feleségét is azzal szólította le egy szombat reggel a városi piacon, hogy „Kérem, én el akarok válni öntől!” A nő kezében megremegtek a jégcsaprettek, mivel ő senkivel nem élt házasságban. Ám az elszánt férfi annyira kíváncsivá tette, hogy belement a (szerinte) játékba. A játék vége vagy eleje, ki érti ezt, mindenesetre két gyermek lett, egy autó- és egy lakáshitel.

Itt állunk tehát a temetőben, valahol előttünk az égi lény szemléli a temetést, az ősz, és arra gondol, hogy az ősz nem a vége valaminek, hanem a kezdete. És hogy el fog jönni az idő, mikor ő is a végére fog érni a saját elejének.

